

กรมอนามัย
สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ

การพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยอายุ 2-3 ปี โดยกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือ

ผู้วิจัย

นางสายชล ศรีทวีภาค

นางเบญจวรรณ วงศ์ใหญ่

กลุ่มงาน ศูนย์สถิติสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย

ความเป็นมาและความสำคัญ

สถานอนามัยเด็กกลาง เปิดรับสมัครเด็กเพื่อส่งเสริมพัฒนาการมานานกว่า 31 ปี ปัจจุบันเปิดรับเด็กตั้งแต่ 3 เดือน ถึง 2 ปี และสามารถอยู่ต่อได้ถึง 3 ปี จากผลการประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 2-3 ปี ในรอบ 6 เดือน (พฤษภาคม - ตุลาคม 2561) เด็กที่ได้รับการประเมินพัฒนาการด้านการใช้ภาษา ทั้งหมด 55 คน พบสงสัยล่าช้า ในด้านการใช้ภาษา 10 คนคิดเป็นร้อยละ 18.18 ที่ยังไม่สามารถสื่อสารบอกความต้องการของตัวเองได้ตามช่วงวัย จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมพบว่า การจัดกิจกรรมโดยใช้นิทานหุ่นมือเป็นวิธีหนึ่งที่นิยมนำมาเป็นสื่อ ในการพัฒนาทักษะการพูด หุ่นยังช่วยแก้ปัญหาเฉพาะตัวของแต่ละคนได้ เช่น เด็กติดอ่าง เด็กก้าวร้าวหรือมีปัญหา ในด้านการสื่อสาร โดยเด็กจะสื่อสารกับผู้อื่นผ่านตัวหุ่น จะง่ายกว่าการสื่อสารด้วยตัวเองโดยตรง ชูลจิวิค (Zuljevic.2005:37 -44) พบว่า การใช้หุ่น ช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วม และยังช่วยให้เด็กมีพัฒนาการในด้านการพูด และทักษะการสื่อสารเพิ่มขึ้น วรณิ ศิริสุนทร(2532:568) กล่าวว่า หุ่นคือ สิ่งไม่มีชีวิต เคลื่อนไหวได้ในรูปแบบต่างๆ (ลัดดา นิลละมณี.2522 : 54) กล่าวว่า หุ่นเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สำคัญและมีค่าต่อเด็กมากๆ มีอิทธิพลต่อ ความรู้สึกรักของเด็ก กระตุ้นให้เด็กสนใจบทเรียนตลอดเวลา โดยเฉพาะเวลาที่ต้องฝึกฝน และเป็นนามธรรมสำหรับเด็กเล็ก ซึ่งมีวิจัยหลายเรื่องที่ผลการยืนยันว่าการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ สามารถช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านการพูดสูงขึ้น

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทดลองนำหุ่นมือที่มีสีสันสดใสเพิ่มความน่าสนใจและการให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการเล่านิทานด้วยหุ่นมือที่มีความน่าสนใจด้าน สี เสียง สัมผัส และการเคลื่อนไหวมาใช้เป็นสื่อ ประกอบการเล่านิทาน ทั้งนี้ผู้เล่านิทานต้องมีการสร้างมีส่วนร่วมให้เด็กได้ตอบ เพื่อส่งเสริมทักษะทางการพูดของเด็ก ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าน่าจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดของเด็กได้อย่างมาก โดยการทดลองใช้ หุ่นมือมาเป็นสื่อประกอบการเล่านิทาน เพื่อเปรียบเทียบว่าหลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือแล้วเด็ก อายุ 2-3 ปี มีทักษะทางการพูดสูงกว่าการทดลองหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมเพื่อ ส่งเสริมทักษะทางการพูดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเพื่อให้เด็กได้ใช้ทักษะทางการพูดเป็นพื้นฐานในการพัฒนา ทักษะด้านอื่นๆต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยอายุ 2-3 ปี โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ

ระเบียบวิธีวิจัย

กลุ่มประชากร : เด็กปฐมวัยอายุ 2-3 ปี จำนวน 55 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ

กลุ่มตัวอย่าง : เด็กชาย - หญิง อายุ 2-3 ปี สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ

ตัวแปรที่ศึกษา : ตัวแปรอิสระ ได้แก่ หุ่นมือ

: ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะทางการพูด

ระยะเวลา : การศึกษาครั้งนี้จัดขึ้นในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 4 ครั้ง

โดยการวัดผลก่อน - หลัง

เครื่องมือ : แบบสังเกตพฤติกรรมในการพูด

: เครื่องมือประเมินพัฒนาการ DSPM

สถานที่ : ศูนย์เด็กเล็กสถานอนามัยเด็กกลาง สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย

กระบวนการดำเนินการวิจัย

กระบวนการดำเนินการวิจัย

1.ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิด ทฤษฎีหลักการ และเอกสารที่ผู้อื่นทำไว้

2.จัดทำแผนกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือและออกแบบหุ่นมือมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1. กำหนดคุณลักษณะของหุ่นมือและกิจกรรมการเล่านิทาน

ขั้นที่ 2. ออกแบบหุ่นมือและกิจกรรมการเล่านิทาน

ขั้นที่ 3. สร้างหุ่นมือและกิจกรรมการเล่านิทานและสร้างเครื่องมือเก็บข้อมูล

ขั้นที่ 4. การทดลองประสิทธิภาพของหุ่นมือ

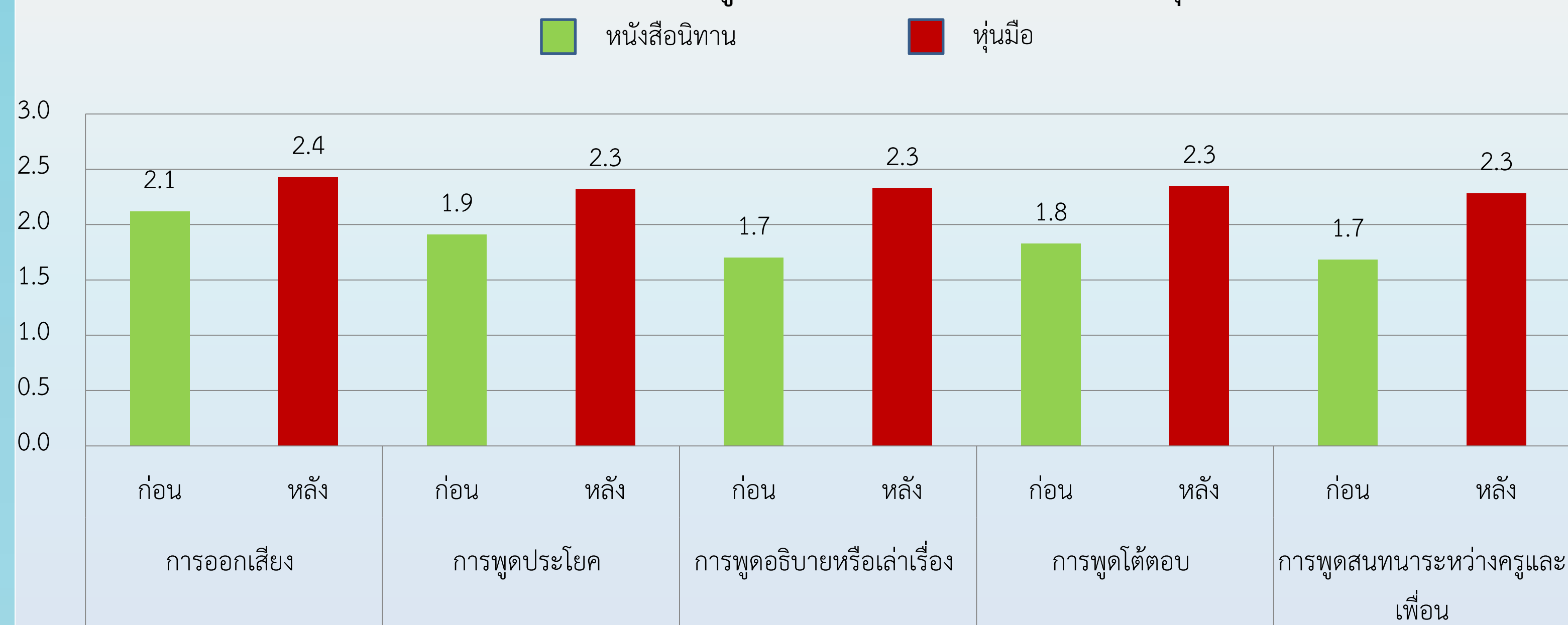
3.จัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือในกลุ่มเป้าหมายของเด็กทั้งหมด 3 ห้องเรียน จำนวนเด็กปฐมวัย 55 คนในระยะเวลาการจัดกิจกรรม 4 สัปดาห์ โดยมีการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ 2 เรื่อง เรื่องละ 2 สัปดาห์ และเปรียบเทียบก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

4.เก็บข้อมูลโดยการบันทึกการสังเกตพฤติกรรม การพูด ก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ

5.วิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผลการศึกษา

ผลการศึกษา

คะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดของเด็ก ด้วยการใช้หนังสือนิทาน-หุ่นมือ

สรุปและอภิปรายผล

ผลการเปรียบเทียบด้านทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือ พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมมีการพัฒนาทักษะด้านการพูดในด้านการออกเสียง ก่อนการทดลอง ร้อยละ 2.1 หลังการทดลอง ร้อยละ 2.4 การพูดเป็นประโยค ก่อนการทดลอง ร้อยละ 1.9 หลังการทดลอง ร้อยละ 2.3 การพูดอธิบายหรือเล่าเรื่อง ก่อนการทดลอง ร้อยละ 1.7 หลังการทดลอง ร้อยละ 2.3 การพูดสนทนาระหว่างครูและเพื่อน ก่อนการทดลอง 1.7 หลังการทดลอง ร้อยละ 2.3 แสดงว่าการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือทำให้เด็กปฐมวัยมีความด้านทักษะการพูดโดยรวมดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

- ควรจะมีการศึกษาความเที่ยงของหุ่นมือ
- สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้สำหรับพ่อแม่ผู้ปกครองในการเล่านิทานกับลูก
- สามารถนำเศษวัสดุมาประดิษฐ์เป็นหุ่นมือได้

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ในงานประจำ

กิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือเป็นกิจกรรมที่สามารถนำมาพัฒนาทักษะการพูดของเด็กทุกวัยได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึง เล็งเห็นว่ากิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือ ผู้ดูแลเด็กในศูนย์เด็กเล็กสถานอนามัยเด็กกลาง หรือผู้สนใจสามารถนำไปปรับ ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่เด็กที่อยู่ในความดูแลได้

บทเรียนที่ได้รับ

- 1.ได้แนวทางปฏิบัติในการพัฒนาทักษะด้านการพูดในเด็กอายุ 2-3 ปี
2. สามารถหาวิธีการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล โดยใช้หลักการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- 1.วิทยากรและทีมช่วยชี้แนะในการดำเนินการศึกษาวิจัย
- 2.ความตั้งใจในการทำงานนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนางานวิชาการ

อ้างอิง

- 1.Zuljevic.2005:37 การใช้หุ่นมือ ส่งเสริมด้านการพูด และทักษะการสื่อสาร
- 2.วรณิ ศิริสุนทร(2532 :568)
- 3.ลัดดา นิลละมณี ความสำคัญของหุ่นมือ